

در سال ۲۰۰۳ میلادی (۱۳۸۲) در کابل و برخی از ولایت‌های افغانستان «پروژه شیلتر» (Shelter) یا به اصطلاح خانه امن با هدف نگهداری از زنان و دخترانی که به هر دلیلی از خانه و کاشانه خود فرار و یا مورد خشونت قرار می‌گرفتند اجرا شد

با اشغال افغانستان توسط نیروهای متجاوز ناتو به سرکردگی امریکا در ۷ اکتبر ۲۰۰۱ به بهانه نابودی القاعده و طالبان، افراد بی‌گناه زیادی اعم از کودکان و بزرگسالان قربانی سیاست‌های سلطه جویانه غرب شدند. اصلی‌ترین قربانی لشکرکشی غرب به افغانستان، زنان هستند که با بروز و ظهور هر تحول یا منازعه‌ای بیشترین آسیب را از هر لحاظ دیده‌اند. با تشکیل حکومت مورد حمایت امریکا در افغانستان و فعالیت سازمان ملل متحد و گروه‌های مرتبط با آن در این کشور، این نوید داده شد تا زنان افغان بتوانند شرایط جدیدی را به سوی پیشرفت و ترقی همه جانبه تجربه کنند.

بسیاری از مسئولان و کارگزاران بر این باور بودند که حضور غرب در افغانستان و مشارکت و برنامه‌ریزی آنها در امور فرهنگی و اجتماعی می‌توانست زمینه رشد و شکوفایی زنان افغان را به همراه داشته باشد، به همین خاطر تبعیت و اجرای برنامه‌های خارجی در امور زنان را در اولویت قرار دادند. با وجودی که مدت زیادی از روی کار آمدن دولت جدید در افغانستان نمی‌گذشت، اما توجه به مسأله خشونت علیه زنان یا کنترل خشونت علیه زنان، چیزی بود که دست‌مایه بسیاری از نشست‌های خبری و هم‌اندیشی‌ها شد، تا جایی که «خانه‌های امن» از دل آن بیرون آمد.

چرا خانه‌های امن

در سال ۲۰۰۳ میلادی (۱۳۸۲) در کابل و برخی از ولایت‌های افغانستان «پروژه شیلتر» (Shelter) یا به اصطلاح خانه امن با هدف نگهداری از زنان و دخترانی که به هر دلیلی از خانه و کاشانه خود فرار و یا مورد خشونت قرار می‌گرفتند

اجرا شد.

بر اساس این برنامه، وقتی فردی به یکی از نهادهای مرتبط با خانه‌های امن مراجعه می‌کرد؛ در وهله اول باید تلاش می‌شد تا با میانجی‌گری و مشاوره مشکل پیش آمده حل شود و چنانکه مسأله پایرجا می‌ماند، فرد مذکور به یکی از مراکز خانه‌های امن معرفی می‌شد.

USAID، بنیاد راکفلر، افرن فرانسه و دیگر نهادهای خارجی و کشورهای غربی مستقیم یا غیرمستقیم حامیان مالی و برنامه‌ریزان اصلی این پروژه بودند و در دوره‌های معینی ضمن بازدید از مراکز مذکور، برنامه‌های آموزشی و مراقبتی خود را مورد ارزیابی قرار می‌دادند. باید به این مطلب هم اشاره کرد که شناسایی استعدادها و تفکیک آنها از دیگر زنان، تربیت بانوانی با گرایش خاص و تفکرات لیبرالی، بخشی از مواردی است که ذیل برنامه‌های آموزشی و مراقبتی خانه‌های امن به آن می‌پرداختند.

خانه‌های امن؛ وضعیت ناخوشایند، اهداف نامطلوب

در آغاز اجرای طرح شیلتر و با حمایت‌های همه جانبه به نظر می‌رسید چیزی که به آن کنترل خشونت یا مقابله با خشونت علیه زنان گفته می‌شود به هدف خود نزدیک شده، اما با گذشت زمان مشخص شد نه تنها اهداف مطلوبی که نقل قول محافل و رسانه‌ها بود حاصل نشده، بلکه وضعیت موجود نیز دستخوش تغییرات ناخوشایندی قرار گرفته است.